

Haastelevat kuuset

Oli metsästäjä ja hänellä kaksi hyvää jahtikoiraa. Kerran hän oli metsästysretkellään joutunut niin kauas salon sydämeen, ettei olisi enää sinä vuorokautena kotiinsa ehtinyt. Niinpä hän päätti viettää yön metsässä, majoittui korkean kuusen alle ja sytytti nuotion.

Hetken kun mies oli valkean ääressä kyyristellyt, kuuli hän kummakseen ylhäältäpäin puhetta. Hän otti selvää mistä ääni kuului ja näki kuusessa suuren käärmeen.

»Auta minut alas täältä ennenkuin kärvennyn nuotiotulesasi!» pyysi käärme.

Mies sanoi:

»En uskalla, sillä pelkään että pistät minua.»

»En pistä, vannon sen», vakuutti käärme. »Jos autat minua, niin opetan sinulle eläinten, jopa kasvienkin kielet, niin että ymmärrät mitä ne haastelevat keskenänsä.»

»Moinen avu ei olisi pahitteeksi», mietti mies ja kysyi: »Millä keinoin sinut sieltä alas saan?»

»Kaada toinen puu nojalleen tätä puuta vasten», neuvoi käärme.

Mies teki työtä käskettyä ja käärme luikerteli kuusesta alas. Se opetti nyt metsästäjän ymmärtämään eläinten ja kasvien kielet. Nopsasti, kuin taikomalla mies ne oppikin, ja lopuksi käärme sanoi:

»Mutta sinun ei pidä yhdellekään kuolevaiselle, ei edes vaimollesi sanoa, että ymmärrät luomakunnan kielet. Jos niin teet, vie surma sinut samana päivänä jolloin olet salaisuutesi ilmaissut.»

Käärme mateli tiehensä ja metsästäjä heittäytyi nuotionsa ääreen. Nyt koirat, jotka olivat maanneet nuotion valopiirissä, alkoivat keskustella. Toinen koirista nousi ylös, ojentelihe ja sanoi:

»Jää sinä isännän toveriksi, minulla on sellainen tunne, että on mentävä kotia vartioimaan.»

»Mene», sanoi toinen koira, »kyllä minä isännän kotiin holhoan, kun se on ensin saalista saanut.»

Mies kuunteli kummissaan, kun hän nyt ensimmäistä kertaa eläissään

ymmärsi koiriensa puhelun, ja hän oivalsi että oli käärmeeltä oppinut verrattoman taidon.

Hän lisäsi puita nuotioon ja yritti saada unen päästä kiinni. Mutta kuinka ollakaan, korpi kohisi salaperäisesti ja mies kuuli kuinka puut alkoivat puhella keskenään tuulen huminassa.

Tuuli yltyi vähitellen myrskyksi ja hieman kauempana kasvava kuusi humisi sille kuuselle, jonka juurella mies makasi. Näin se puhui:

»Kuomaseni, hyvä naapurini, tunnen, että tänä yönä kaadun ja kuolen, tule lähemmäksi ja tue minua!»

»En voi tulla vaikka tahtoisinkin», vastasi toinen kuusi. »Etkö huomaa, että minulla on vieraita juurellani, metsästäjä ja hänen koiransa.»

Samassa raju tuulenpuuska puskihe metsän läpi ja se kuusi, joka oli kuolemastaan puhunut, kaatua rojahti ryskettä pitäen nurin.

Silloin nuotiokuusi huokasi:

»Nytkö jo kaaduit kasvinkumppalini, aarteiden päällä elit, mutta aarteiden päälle kuolitkin.»

Sen jälkeen tuli metsässä hiljaista ja mies nukkui rauhaisasti aamuun asti. Mutta aamulla hän muisti, että oli kuullut nuotiokuusen pakisevan aarteesta. Hän meni ja tutki kaatunutta kuusta ja löysi sen juurakosta homeisen, kuparisen arkun, joka oli täynnä kulta- ja hopearahoja. Mutta ei siinä kaikki: latvan alla oli hyväturkkinen kettu, jonka kuusi oli kaa- tuessaan kolkannut kuoliaaksi.

Metsästäjä nyli ketun ja palasi kotiinsa pohattana, toisessa kainalossaan aarrearkku ja toisessa ketunnahka. Tupa oli kylmillään ja mies tuumi: »Nytpä on varaa ottaa eukkokin liettä lämmittämään.»

Naapurissa oli nuori, liinatukkainen tyttö, ja metsästäjä kosi ja saikin hänet puolisokseen.

Tasaisesti vierähti sitten heidän elämänsä. Mies ei enää viitsinyt metsiä rämpiä, vaan kulutteli aarrettansa. Mutta kerranpa sattui heidän tuvasaan seuraavanlainen tapaus.

Vaimo hääri leipomispuuhissa lieden luona, mutta mies istui ikkunapenkillä ja katseli ulos.

Ikkunan alla oli tuleentunut vehnäpelto ja siinä touhusi varpusparvi. Varpusemo verotti tähtiä, mutta pojat noukkivat maahan pudonneita jyviä. Emo silloin varoitti poikiensa:

»Älkää maasta poimiko, vaan syökää latvasta. Latvat ne vievät riiehen, kun leikkuun aika tulee, mutta maahan varisseet jyvät jäävät meille talveksikin.»

Miestä nauratti, kun varpusen oveluuden kuuli, mutta vaimo, josta vuosien mittaan oli kehittynyt kiukkuluontoinen äkäpussi, kysäisi:

»Mille naurat, minulleko naurat?»

Mies vastasi:

»Nauranpahan mitä nauran, leivo sinä vain edelleen.»

Mutta minkä vaimoväki saa päähänsä, siitä ne eivät hevin hellitä. Vaimo kiusasi niin sitkeästi miestänsä ilmaisemaan naurunsa syyn, että mies viimein katsoi parhaaksi taipua.

Sitä ennen hän puki ylleen puhtaat liinaiset alusvaatteet ja paneutui lavitsalle pitkäkseen odottamaan kuoleman tuloa, mikä olisi seurauksena salaisuuden kertomisesta.

Tupaan oli virrannut leivinuunista liikaa lämpöä ja emäntä aukaisi oven, jotta raitis ilma pääsisi sisään. Silloin pihalla askaroinut kukko saapui kanoineen vieraisille tupaan.

Kukko katsella killisteli lavitsalla makaajaa ja alkoi kotkottaa:

»On siinä kanssa isäntämies, kun ei pysty yhtä vaimoihmistä kurissa pitämään. Minulla on vaimoja viisikymmentä, mutta ei tulisi kysymykseenkään, että joku niistä rupeaisi niskuroimaan.»

Mies ymmärsi kukon puheen ja se kävi hänen sisulleen. Hän kavahti ketterästi pystyyn, antoi vaimolleen aikamoisen kurituksen ja sanoi:

»Vieläkös tutkit mille nauroin? Joko on leivät leivottu ja piirakat pais-tettu?»

Sen löylyn perästä ei vaimo enää uskaltanut miestänsä kiusata, ja sopu ja rauha asuivat siitä lähtien metsästäjän talossa.